

Iskaja vsak dan

vadi ob nedeljah in praznikih) ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

vsamezne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Bili, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglaševanje in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Melin plescelo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. — vsa oglaševanja v vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša za vsa leta 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez dopolnane naročnine se uprava ne osira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Ne frankavane plama se ne sprejemajo in rokoplal se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12. Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijska lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12. Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzojavne vesti.)

Iz Liaojanga. — Povodenj. — Japonci vzdržujejo prelaze.

PETROGRAD 11. »Ruska brzojavna agentura« poroča iz Liaojanga: V zadnjih 10 dneh je bil Liaojang vlad silnih nalivov poplavljen. Japonci utirajo prelaze, ki so jih zavzeli, iz česar je sklepati, da nameravajo Japonci ostati v defenzivi. Prodiranje proti Liaojangu in Mukdenu je torej neverjetno.

Car Nikolaj na potovanju.

MOSKVA 11. Car je dospel večeraj v Kolomno inšpicirat čete, ki pojdejo na boj. Po paradi je car v nagovoru čestital častnikom, da se zamorevo udeležiti vojne ter je izrazil osvedočenje, da bodo znali ceniti čast ruskega orožja. Na to je car nadaljeval svoje potovanje v Kazan.

Boji okoli Port Arturja.

TOKIO 11. Flotila torpedovk admiralja Togo se je v petek po noči približala Port Arturju. Ena torpedovka je napadla križarko »Askold«. Izid je neznan. Japonci se imeli 2 mrtve in več težko ranjenih.

ČIFU 11. (Reuterjev biro.) Begunci iz Port Arturja pripovedujejo, da se vztočna japonska divizija, podpirana od brodovja, neprestano bojuje, da bi zavzela kako gospodovalno pozicijo nad mestom in loko. Transporti z mrtvimi in ranjenimi prahajajo baje vsak čas v Port Artur. Privatne hiše služijo za bolnišnice. Severno od mesta se vrše praske. Sprednje straže sovražnika se nahajajo blizu šotorskih pomerščakov. Japonsko brodovje je v nočeh 2., 3. in 4. t. m. odjuga bombardiralno utrdbne, da bi napravilo tako škodo. Pa ruskem poročilo so Japonci v noči od 6. na 7. t. m. zasedli višine takužanske gore ter postavili tam eno baterijo. Križarka »Novik« in štiri topničarke so dne 7. t. m. odplule iz pristanišča ter obstreljavale japonsko baterijo, katero je obkolila ruska pehota ter jo zavzela. Rusi zadržujejo, da so Japonci, ko so poskušali približati se ruskim stražarnim ladijam, zgubili najmanj 10 torpedovk.

Poročilo generala Kurokija

TOKIO 11. General Kuroki je sporočil: Dne 6. t. m. so pregnali naši oddelki 300 mož ruskega konjeničstva iz Hsienčang, 30 milj severovztočno od Saimatsi ter so zasedli kraj. Mi nismo imeli izgub. Dne 5. t. m. smo odbili 1300 ruskih konjenikov, ki so nas severno-vztočno od Fenčuilina napadli. Na naši strani so bili 4 vojaki mrtvi, 3 pa ranjeni.

Poročilo o boju pri Kaipingu.

TOKIO 11. (Reuterjev biro.) O boju pri Kaipingu so se sporočili: Šalo po urdem boju in obupnih naskokih, proti katerim so se Rusi trdovratno branili, se je posrečilo generalu Oku vzeti v soboto opoludne Kaiping ter prisiliti Ruse, da so se umaknili proti Haičengu. Rusi so mečno utrdili višine v polukrogu. Nad 30.000 mož je bilo tu zbranih.

Aleksejev odlikovan.

PETROGRAD 11. Namestnik Aleksejev je bil od patrijarha v Jeruzalemu odlikovan z vitezkim križem reda božjega groba.

Poročilo generala Saharova. — Boji okoli Kaiču.

PETROGRAD 11. (Uradno.) General-lajtnant Saharov je brzojavil večeraj generalnemu štabu: Naša četa so se dne 9. t. m. v popolnem redu umaknili v Kaiču, potem, ko so zadržavale sovražnika, ki je 4 divizije močan marširal proti nam z namenom, da bi obkolil naše levo krilo. Naših zgb. še nismo zamogli preračunati, vendar ne presegajo iste 200 mrtvih in ranjenih. Med mrtvimi je tudi stotnik grof Nyrod, med ranjenih pa 5 častnikov, za katerih imena se še ne ve.

Proti 3. uri zvečer je ostal sovražnik na višinah severno od Kaiču, ne da bi se podal v dolino. Noč od 9. na 10. je minula mirno. Proti jutru se je izvedelo, da se nahajajo sovražne sprednje straže ob železniški progi, na višinah do Jerdofanšins, 12 kilometrov od Kaiču v severovztočni smeri in da se zbirajo sovražne čete v značajnem številu v okolici Naelinova, 8 kilometrov severovztočno od Kaiču. Sovražne patrolje so marširale ob železniški progi na cesti proti Dačičavu. Do poludne dne 10. t. m. ni stopil sovražnik v ofenzivo. Ena ruska patrolja, na katero so pričeli Japonci streljati, je zaletela dne 9. t. m. zjutraj v smeri Dačičava in Sijanz sovražno silo, obstoječo iz več stotnj. Naše patrolje so odkrile tudi gibanje nekega japonskega oddelka obstoječega iz 6 stotaj z dvema topoma južno od črnih gor v okolici Siandiana. Neke sovražne vojne sile obstoječe iz pehotne brigade in 2 baterij je marširala koncentrično na Siandian. Streljanje iz pušk, ki je pričelo popoldne, je trajalo do solnčnega zahoda, nakar so se umaknile naše čete proti jugu od prelaza.

Nova ruska eskadra za vztočno Azijo?

PARIZ 11. »Echo de Paris« je prejel iz Petrograda poročilo: Štiri v Nemčiji kupljene pomočne križarke in brzi parniki so zapustili dne 6. t. m. Kiel ter se podali pod poveljništvom kapitana Noltea v južno

Ameriko, da se združijo z dvema vojnim ladijama, katere je Rusija kupila v Čilu.

Vse te ladije odplujejo v Vladivostok. Možno je že odšlo pred 7 tedni. Ladije s premogom spremljajo eskadro, ker se na potu nikjer ne ustavijo. Dve križarki in dve uničevalki torpedov od baltiškega brodovja sta že odplule meseca junija ter doprejo istodobno v vztočno Azijo.

Japonski vojni stroški.

BEROLIN 10. »Vossische Zeitung« je prejela iz Tokija poročilo: Vojni stroški za prvo leto so bli proračunjeni na 580 milijonov jenov, potem pa znižani na 410 milijonov. Ker se mora del posojila vrniti v 7 letih, bo morala Japonska izplačati do leta 1911 devsto milijonov jenov. Dopisnik omenjenega lista dostavlja, da ne bo sedanja vojna končno odločila o razmerju med Rusijo in Japonsko v vztočni Aziji; brezdomno pride v nekoliko letih zopet do vojne med obema državama. Toda finančni položaj Japonske bo tedaj zelo neugoden.

Ogrska zbornica.

BUDIMPEŠTA 11. Pričetkom seje je bila zbornica nesklepčna. Po četrturtnem prekinjenju je zbornica nadaljevala debato o civilni listi. Govorili so proti predlogi o po-visšanju civilne liste poslanci Lovaszy, Ratkay in Gabanyi. Ta poslednji je bil trikrat poklican na red, dvakrat pa, naj govori o predmetu. Nadaljevanje razprave jutri.

Brzojavne vesti.

Potovanje kneza Ferdinanda.

SOFIJA 11. Knez Ferdinand je po noči odpotoval v Marijine vane.

DUNAJ 11. Bolgarski knez Ferdinand je dospel zvečer semkaj ter se odpeljal v Marijine vane.

Kongregacijske šole.

PARIZ 11. Uradni list je priobčil novo odredbo, po kateri se zapro v nadaljnjih 48 departmentih kongregacijske šole.

Nesreča na železnici. 27 oseb mrtvih.

NEW-YORK 11. Na Midwale-Erie železnici je neki osebni vlak zadel na vlak izletnikov, pri čemur je bilo 27 oseb usmrtenih, mnogo pa ranjenih.

NEW-YORK 11. Glasom neke nadaljne brzojavke se je nahajalo na enem obeh vlakov, ki sta pri Midwalu ukup trčila, približno 800 nemških izletnikov. Nesreča se je dogodila na postaji v Midwale. Mrtvih je 27 oseb.

Kandidat za podpredsedništvo.

ST. LOUIS 11. Demokratična konven-

dospeli oni stoteri, ko so se nem tudi Tunguzi približali že na petdeset korakov. Da bi jih ne izvabili na naskok, morali smo neprenehoma streljati; mene so od vednega basarja roke že tako bolele, da sem komaj puško držal.

Streljanje je med tem na tunguški strani skoro popolnoma ponehalo; nakrat so se dvignili sovražniki, zagnali krik, kakor bi se tis.č hudičev podilo proti nam, in napravili z vso silo naskok na naše stališče. Mi smo streljali v njegove vrste, a to jih ni plašilo; kmalu so bili neposredno pred nami.

Sedaj se je bil boj moza z možem. Salice so prestrezale udarec puškinih kopit, puščicam so odgovarjali samopali, vmes pa je sprožil kdo berdanko, da se je razložno slišal njen pok iz bojnega krika in hrupa.

Tunguzi so napadali s čudovitim, obupnim pogumom; vendar je bilo naše stališče, ki je je Dolganov izbral in utrdil, tako ugedno, da je napad počasi ponehal. Nekateri Tunguzi so jeli svoje mrtve vleči iz naše bližine, ranjence so nosili nazaj; drugi so se skrili po grmovju in začeli od tam streljati na nas; le malo jih je bilo, ki so nas še vedno z obupnim pogumom naskakovali.

Kar je prišel promišljenik brez kape — srajca mu je bila na prsih strgana, obleka

oija je imenovala Henry G. Davisa iz Zapadne Virginije kandidatom za podpredsedniško mesto.

Oder se je zrušil. 3 delavec mrtvi.

DUNAJ 11. Opoludne se je zrušil oder na neki 4nadstropni novi zgradbi. Katastrofa je povzročila 15 metrov dolgi strešni okrajek, ki je podrl odre v vseh štirih nadstropjih ter vpropastil vse na odrih nahajajoče se delavce. Kolikor se je dognalo, so bili ubiti 3 delavec, 6 jih je bilo pa težko ranjenih.

Predor pod Karavankami.

DUNAJ 11. Iz Rožne doline so sporočili, da so v predoru pod Karavankami na severni strani pridrli do nedelje 10. t. m. 5 kilometrov. Na južni strani kjer je gorvje neugodnejše, je pridrtih le 2710 metrov. Ostane torej za predreti še 1280 metrov, kar utegne biti dovršeno do meseca decembra t. l.

Štrajk.

LVOV 11. Štrajk v Boryslavu nadaljuje. A pričela se so že pogajanja z delavci.

Novi srbski odposlanec.

BELIGRAD 11. Novo imenovani srbski odposlanec v Parizu, dr. Vesnić, se je podal na svoje mesto.

Armenci.

CARIGRAD 11. Najnoveje brzojavke konzulov poročajo, da je sedaj v sandšaku Mus (v Armeniji) mir.

Italijani in Slovani.

(Dopis.)

I.

Pazljivo čitajte razne članke o namerni spravi med obema narodoma, sem se domislil časa pred kakimi 16 leti, ko so na Ruskem jeli z vso strogostjo stopati na prate Židom. Sama carska vlada je rabila vojaško silo da je ta državo srečnojuči element iztrebila iz nekaterih mest in sklenila zakon glede naseljevanja Židov v obmejnih pokrajinah. Pred nekaj leti se je potegnila za Žide celo svobodna Severna Amerika in celo kramaraka Anglija se je oglašila za preganjanje Žide — na Ruskem. A ruski časopisi so jih zafrknili kratko: »Vi, ki Vam je toliko na tem človečanstvu, na humaniteti, vsprejmite jih v svoje okrajje! Pri nas je tega blagoslova še več ko preveč!« Ali menite, da se je samo eden Abrahamovičev preselil v Ameriko, na Angleško? Kaj še? V A v s t r i j o! Saj je pri nas zavetišče vseh takih elementov: v tej državi neverjetnosti. Tu je kalna voda pripravljajočih se narodnosti, tu se

okrvavljena — in zaklical vihte svojo berdanko:

»Orotongi so vrgli Hrgajova!«

Dolganov ja ilastno vprašal: »Zavzeli so vaše pozicije?«

Zavzeli so naše pozicije. Jakuti beže, promišljeniki so se razkropili, Hrgajev je ubit ali ujet.

Da si je le malo Jakutov razumelo ruski, so ti takoj sporočili to strašno novico svojim tovarišem; predno bi človek mišlil, začel se je tudi pri nas občen beg. Dolganov je takoj sprevidel, da se ta višina ne da več vzdržati; rekel je torej: »Glejmo, da izvabimo vsaj te za seboj, sicer padejo glavni četi in hrbet in jo uničijo.«

Zato smo se le počasi umakali in sicer vedno streljaje. Tunguzi, ki so pritiskali za nami, so sicer ubili nekaj promišljenikov, vendar pa smo jih izvabili za seboj.

Ustavili smo se le ob precej visokem, poraščenem griču, kamor se pa Tunguzi niso upali za nami, ker so imeli že tedaj precejšnje izgube. Gori smo našli četico promišljenikov; pred vsemi pritekkel nam je Hrgajev nasproti.

»Ti nisi padel?« začudil se je Dolganov.

»Padel? Kaj še! A vendar jako blizu je bilo.«

(Pride še.)

PODLISTEK. 26

Azijske povesti.

Iz zapiskov priobčuje Anatol.

VII.

Zdaj so Nigidali zopet zapustili svoje stališče in se z velikimi izgubami umaknili nazaj; a Orotongi so med tem že prekoračili Analyk.

Hrgajev se je vrnil jako razburjen. »Na vsaki način hoče biti tepen!« velikim glasom je jekal. »Od spredaj nas drže Nigidali, od strani nas primejo Orotongi, čelivdno vsa sovražnikova sila. In predso pride pomoč!«

Med tem se je odepilo petsto Jakutov, da bi šli zabraniti Orotongom napad v bok. Tudi na drugi strani so jih odposlali toliko, da bi drugo orotonsko četo zadržali; tisoč Jakutov je ostalo proti Nigidalom. Tudi mi smo se delili; polovica, med katero sem bil jaz, je šla z Dolganovom kakor poveljnikom navgori, druga s Hrgajevom navzdol.

Nad tisoč korakov pršli smo ob zemeljski val, visok kakih pet metrov; tu smo si poiskali ugodno stališča in čakali Orotonge. Ti so nas seveda že dolgo zapazili, vsled tega so se od daleč streljali in se nam bližali le

previdno in počasi. V kratkem se je vnel boj na vseh treh straneh; kajti tudi Hrgajev je napadel Orotonge in Nigidali so začeli iznova streljati.

Tak boj je bil za nas ugoden; kajti padlo je nas — kakor tudi Tunguzov — le malo, pač pa se je zavlekel čas, da bi prišla opomč.

Po našem mnenju niso imeli sovražniki pričakovati nobene pomoči več. Vendar so se nam zdele njih vrste vedno polnoštevilneje. Ko je trajalo streljanje že kake pol ure, prišel je k nam sel od glavne čete in sporočil, da je ravno prišlo tristo jezdecav, od katerih nam jih pride sto na pomoč. Druge čete se jadrno pomikajo proti bojišču.

»To je kakor bitka pri Novari«, sem omenil jaz; »mi potegnemo vedno več čet k sebi in uničimo sovražnika.«

»Bujim se, da se temu kraju ne bi reko jakutski grob!« je odvrnil Dolganov: »Ali nisi videl, kako naravnost vzorno so prekoračili reko. Prokleto, pravim vam, Tunguzov boste še sili!«

Zopet je prišel sel Dolganovu ter povedal, da so medtem vojši ali manjši oddelki ves čas prestopali reko. Od našega stališča (zaradi gostega grmovja) nismo videli Analyka. Dolganov me je pogledal. Komaj so

daje kovati kapital iz narodnostnih prepričanj. Prvi in zadnji, ki kuje, je pa — Žid! Prvi in zadnji, ki mu ga znaša, je pa nerazumno občinstvo ene in druge narodnosti, ki slepo verjame sladko zavitim besedam krivonosnih časnikarjev v njihovih umaranih glasilih.

Torej, pred šestdesetimi leti sem bil v taci stvareh še malo poučen, pa sem vprašal tedanjega deželnega poslance pok. K., zakaj počemu židovstvo povsod to nesramno dobičkarstvo? Mrak se je širil po sobici gospodarcu in v mraku se mi je mož glasno zahrotal ter dostavljal: Za denar vam pozira žid vse. Dokler je ljudstvo tako nerazumno, da mu verjame, tudi ne bo drugače. Prigovarjal sem, da se ljudstvo sčasoma vendar izpametuje in tedaj bo te žalostne igre žalostni konec. — Da, mi je pritril razsodni mož, ki je vedel in mislil več, nego trije izmed naših drugih. To vedo tudi židje in tega se boje. Tedaj odklenka njihovi vse-mogočnosti. Kajti ljudje spoznavši njihove namere, planejo po njih, da ne bo treba rabiti kakor na Ruskem, vojaških bodal, da so jih iztirali. Silberbergi, Rosenthali itd. bodo bežali sami pred ljudsko nevoljo.

Ako se ozremo na primorske Italijane, na voditelje njihove politike: ali ni tu v prvi vrsti vedno žid? Zakaj gre v Dalmaciji lože s spravno akcijsko. Ker imajo Hrvatje opravila zrasla z Italijani, ne pa s čifuti. Nadalje so voditelji laške politike izlasti irredente, slovanski izdajice, ki so se vsled židovskega časopisja in pretirane laške vzgoje prakrtili v janičarje. Kdo vodi v Trstu politiko mestnega sveta in dež. zbora večine? Ali ne »Piccolo«, ki se zna prilagodjati razmeram tako, da največkrat zoblje tudi — iz vladnih jaslí? To je prava čifutska poštenost.

(Pride še.)

Rusko-japonska vojna.

Trst, 11. julija 1904.

Zdi se nam potrebno, da napišemo par pripomb ozirno na zanimivi članek, ki ga je priobčil naš sotrudnik g. Kučičič v sobotni številki tega lista. Naš člankar priznava odkrito bistrost duha in visoko inteligencijo Japoncev ter njihov veliki napredek v zadnjih treh desetletjih. To priznanje Japoncem na dobro se bo morda komu videlo v kontradikciji s sodbo, ki jo mi opetovano izrekamo o narodu Japoncev: da so in ostanejo — Azijati.

Ali to nesoglasje je le navidezno, ker v resnici ga ni. Japonci so res bistroumen narod. Po inteligenciji uma so oni res prednjaki med azijskimi narodi. To je priznaval tudi Hugo Schwer v svojih korenitih člankih ki so razodevali globoko poznavanje krajev, razmer in ljudij na skrajnem Vzhodu. Ali Hugo Schwer je povedal tudi, da so Japonci ravno zato ker so bistrega duha — jako nevarni. Povedal je, da je gorje evropskemu trgovcu, ki je zašel v trgovske diference z japonskim trgovcem. Naj se evropski trgovec brani kakor hoče, naj ukrepa kakor hoče v obrambo svojih utemeljenih interesov: nič mu ne pomaga, Japonci ga »getovo« — slepari. Najhujše razočaranje doživlja evropski trgovec, ako si domišlja, da najde zaščite za japonski justici. In Hugo Schwer je povedal tudi, zakaj da je japonski trgovec tako nesoliden, tako sleparski, tako brezvesten na sproti evropskemu in tudi amerikalškemu trgovcu. Ne odločuje tu samo trgovinska po-zrešnost, ampak tudi neugasno sovražstvo Japonca nasproti belí rasi sploh.

In na kaj nam kaže ta japonska brezvestnost in to škodovinskično sovražstvo? Nu, tu smo pred dejstvom, ki smo je hoteli posebno povdariti. Japoncem je pač lastna visoka inteligencija uma, ali nedostaja jim popolnoma inteligencije — srca! Zato ne morejo Japonci postati nikdar kulturni narod v pravem zmislu te besede. Kajti prave kulture ni brez čuta pravičnosti in človekoljubja. Japonci zamore biti odlični po bistrosti uma, srce mu pa ostaja vedno — divje azijsko. Zato je Hugo Schwer posebno povdarjal, da je največja zmota to, ako se misli, da so Japonci res kulturni narod in da so pristopni vseobsežni evropski civilizaciji. Oni morejo napredovati, oni se morejo okoriščati na tem kar ustvarjata človeški um in človeško znanja, ali vedno bodo izkoriščali to svojemu krutemu azijskemu v prilog, in vse to kar so se naučili od belokožcev, jih ne odvrne od sovražstva do istih belokožcev. Oni ostajajo Azijati, šovinisti, neizprosní sovražniki bele rase.

Minoli teden so japončili posvečali tajinstvenim namigavanjem o velikih tajnih načrtih japonskih vojskovodij v Mandžuriji. In kakor nezgrešljivo jamstvo za popolni vseh so povdarjali okoliščino, da se je japonskim vojskovodjem in premodri vladí v Tokiju posrečilo, da so vse te velike in modro premišljene načrte obdržali v nepredirni temi pred vsem svetom. Navidezno tem namigavanjem so japončillski listi namigavali, da smo na predvečer velikih, senzacionalnih, odločilnih dogodkov. Včeraj so malce privzdignili zavese, ki je zakrivala veliko tajno. Iz Berlina so brzjavili namreč, da so javili iz Petrograda — le škoda, da niso povedali: kdo in komu je javil — da Japonci hite v brzih marših proti Mukdenu, da obidejo vojsko Kuropatkinovo in da mu odrežejo povratek. Na ruski strani da so v neznan-skih skrbeh radi usode Kuropatkinove in boje da se — katastrofe. »Vojaški krogi« da bridko tožijo radi vojevanja Kuropatkinovega, a radi izvolitve Staekelberga poveljnikom čet, ki imajo osvoboditi PortArtur, da so »kdo? ker tu ona »petrograjska« vest ne govori več o »vojaških« krogih) naravnost »besni«.

Torej Kuruki in Oku sta na brzih marših proti Mukdenu in neseta »katastrofo« Kuropatkinu. Tako so nam javili v nedeljo. Za nedeljo je prišel — kakor se to dogaja vsaki teden — ponedeljek. Po vsej pravici bi morali torej pričakovati, da nam ta ponedeljek prinese velikih senzacionalnih vesti in morda že vest o Kuropatkinovi katastrofi. Kajti: če so v nedeljo že toliko vedeli, bi morali v ponedeljek vedeti še več... ali vsaj to: da-li Kuruki in Oku hitita dalje v brzih marših, ali pa morda kje počivata. Ali — nič. Ta ponedeljek nas je ljuto razočaral. Niti ene vesti nam ni prišel do večera, ko pišemo te vrstice. Nu počakajmo brzjavke, ki nam pridejo po noči. Morda nam te prinesejo vest o napovedani ruski katastrofi. Ali, neverni Tomaži, kakor smo že nasproti tudi najpozitivnejim japončillskim prorokovanjem, ne izključujemo možnosti, da tudi ponoči ne dobimo še vesti o Kuropatkinovi izgubi. Na vsaki način pa naj izvole čitatelji čitati brzjavke na prvem mestu.

Italija in Avstrija.

Listi so bili prineseli nedavno temu vest, da se bodo letos ob obrežju Adrije vršile velike pomorske vaje vse italijanske mornarice. Pred par dnevi pa je priobčila italijanska vlada oficijelno izjavo, da ta vest ne odgovarja resnici. Zajedno je izjavila italijanska vlada, da ne bo letos nikakih vaj na kopnem ob vztočni meji Italije.

Sedaj pa čitamo v dunsjski »Information« dopis iz Rima, ki pravi, da je rečena oficijelna izjava italijanske vlade vzbudila vse-obče začudenje, kajti znano je, da so bile v resnici namerovane velike vaje na vztočni meji in v Adrijanskem morju. Vprašujejo se: od kod ta nepričakovana sprememba? Nu, resnica je ta, da je italijanski minister za vnanje stvari, gospod Tittoni, spraval to vprašanje v razgovor v ministerskem svetu in na njegovo zahtevo so bile že določene vaje od-povedane.

Iz istega dopisa doznajemo tudi, da sta ministra za vojno in mornarico predložila italijanskemu kralju poročili o vojaem materijalu, ki je na razpolago vojski in mornarici. Iz teh poročil je razvidno, da imajo v Italiji en milijon pušek najnovejšega zistema, katero število zadošča popolnoma za oboroženje armade prve in druge linije. Razun teh pušek imajo štiristo in petdeset pušek zistema Vetterli in osemstotisoč pušek zistema Martini. Patrone, kar jih imajo, zadoščajo za armado milijon mož in za vojno štiriindvajsetih mesecev. Zaloge za mornarico so primerno velike. Zaloge živil in montur ter število šoto-rov treba spopolniti. Oglija imajo v zalogi 180.000 ton.

Nedavno temu smo mi dobili od neke strani zat. dilo, da so sedanji odnošaji med Avstro-Ogrsko in Italijo skrajno napeti in da mora priti do vojne med obema državama v nedalnji bodočnosti. Nu, mi ne izključamo možnosti, da naš informator vidi odnošaje bolj črne, nego so v resnici v tem hipu. Ali po gornjih podatkih, izlasti pa po izrecnem zatrdilu, da so bile v resnici namerovane one velike vaje ob mejah Avstrije, je pa že dovoljena misel, da naša informacija k večjemu le hiti nekoliko pred dogodki, da pa sicer temelji na dejstvih in resničnih dispozicijah.

Izlasti pa je razvidno, da gospod Tittoni, italijanski minister za vnanje stvari, le s težavo in največimi napori brani pred zrušenjem ono stavbo iz peska, ki jo je bil zgradil v Opatiji z avstrijskim ministrom za vnanje stvari in kateri stavbi so bili dali ime »lojalno sporazumljenje med Avstro-Ogrsko in Italijo«.

Nikdar še ni noben oče dal svojemu detetu tako neresničnega imena, kakor sta ga dala ekselenci Goluchowski in Tittoni svojemu opatijskemu detetu!

Ne gre, pa ne gre tudi ob najbolji volji vseh Tittonijev in Goluchowskyjev s tem »lojalnim sporazumljenjem med Avstro-Ogrsko in Italijo«. In sicer ne gre zato, ker stoji na poti preveč zadržkov, ki so: zgodovinski dogodki, tradicionalno razpoloženje na obeh straneh, spomini na kri tisočev in tisočev žrtve, sosebno pa obojestranske aspiracije za bodočnost!

Duševna tortura v domobranski kadetski šoli v Pečuhu.

»Pester Lloyd« je bil prinesel neko pojasnilo od »kompetentne strani«, o známem dogodku v kadetski šoli v Pečuhu, ko so madjarski gojenci z nasiljem, a poveljnik sam in častniki-učitelji z vso težo svoje vojaške avtoritete hoteli prisiliti hrvatske gojence, da morajo pevati madjarsko himno. Pojasnilo v »Pester Lloyd« lomi sicer eno farizejsko frazo, da bi dokazalo, koliko uprav idejalno dobrohotnost uživajo hrvatski gojenci v tistem — madjarskem zavodu. Pravi, da jim gredo na roko »do skrajnih mej«, da se hrvatski gojenci tamkaj »čutijo kakor doma«, da se »po očetovski postopa« z njimi, a osobita skrb se posveča »negovanju medsebojne pripadnosti« — Ta poslednja točka v pojasnilu nam pojasnjuje — vse, ker involvira pripoznanje, da se je res izvršil oni grdi čin nasilja in duševne torture. To naj bi bilo »očetovsko« in dobrohotno, ako se mlade ljudi sili v nekaj, česar ne morejo storiti, ako imajo le iskrico spoštovanja do samega sebe! To je duševna tortura, to je sramotno, poniževalno postopanje. Katero hrvatsko srce ne bi se moglo vspenjalo vsprti tega dogodka in v polni meri umejemo gorčonje, ki zveni iz besed ošeke »Narodne obrane«: »Valovi boli in srma udarjajo nam v obraz, ko pomišljamo, kako se ponižujejo in sramote naši otroci — radi madjarske himne. A slednjič — šestorica naših dijakov so vrženi iz zavoda, ker se niso mogli pokoriti zahtevi, da bi pevali madjarski. Mi se globoko klanjamo pred patriotizmom naših mladičev; od one štirideseterice (poslancev namreč v skupni zbornici v Budimpešti) pričakujemo dejanj. Kajti ti naši hrvatski sinovi so njihove žrtve, žrtve njihove skrajne popustljivosti in slabosti v obrambi naših pravic«.

Mi se bojimo, da bodo Hrvatje čakali, a da nič ne dočkajo. Kjer so možni Kovačevići in Banfijci kakor častni občani prvega mesta Hrvatske — ne, o! te strani ni pričakovati dejanj (in morda niti praznih besed ne) v obrambo hrvatskih pravic, še manje pa obrambe časti in narodnega dostojanstva.

† General Obručev.

V soboto v Perigueu-u na Francoskem umrli ruski general Nikolaj Nikolajevič Obručev se je pričeval med najodličnejše generale ruske armade in najznamenitejša ruske vojaške pisatelje. Njegova obširna dela: »Zgodovina vojaškega slovstva v Rusiji«, »Rokopisni spominiki k zgodovini vojne umetnosti v Rusiji« in »Organizacija vojnih sil Nemčije, Avstrije in Turške« cenijo tudi v zapadni Evropi. Obručev je bil na glasu kakor profesor na Nikolajev akademiji generalnega štaba. Odljkoval se je tudi v rusko-turški vojni leta 1877/78. Kakor člen ruskega generalnega štaba je pomagal pok. vojnemu ministru Vanovskemu na reorganizaciji ruske armade. Pred tremi leti je iz zdravstvenih ozirrov topil iz službe ter se posvetil izključno slovstvu. Bil je star 74 let.

Drobne politične vesti.

Veleizdaja stotnika Ercolessi. Afera zakonskih Ercolessi v Messini provzroča večje in večje valovje.

Italijanski listi poročajo sedaj, da je bilo italijansko vojno ministerstvo že pred več časom obveščeno od neke ugledne osebe o odnošajih, ki da vladajo v Messini.

Soproga stotnika Ercolessi je v preiskovalnem zaporu pod stroгим nadzorstvom, da ne

bi zamogla na kaki način občeovati s kako osebo od zunaj.

Iz zaplenjenih dokumentov je baje razvidno, da je bil Ercolessi v zvezi z inozemskimi agenti še od časa, ko je bil poročnik.

Nadaljujejo se preiskovanja v tej smeri, da-li je imel Ercolessi še kaknega sokrivca in kdo da so bili ti sokrivci. Dokazano je, da je nad mesec dni neka oseba iz inozemstva neprestano obiskovala stotnika Ercolessija ter je tudi obedovala pri njem.

Domneva se, da je ta oseba prirejala v njegovem stanovanju fotografije ter izdelovala rszne načrte.

Razstava v Belemgradu bo otvorjena dne 18. septembra t. l. Slovenski izletniki odidejo iz Ljubljane okoli 16. septembra.

Novo železnica. Iz Zagreba javljajo: V Ogulinu je sedaj posebna ministerijalna komisija, ki dela načrte za novo železnico iz Ogulina v Bihač (v Bosni). Na ta način bo Reka direktno zvezana z Bosno. Na spomlad se začne baje že graditi nova železnica.

Razpuščenje italijanske zbornice. Iz Rima poročajo, da je ministerski svet sklenil razpustiti zbornico. Tozadevni dekret bo objavljen meseca avgusta in početkom septembra bodo razpisane nove volitve za dan 6. novembra.

Das 13. novembra se bodo vršile čje volitve in dne 23. novembra bo nova zbornica slovesno otvorjena.

Potrjena obsodba. Obsodba v stvari vojaških vaj med Bilekom in Trebinjem v Bosni, kjer je poginilo več ljudi, je potrjena sedaj tudi od cesarja. Polkovnika Grünzweig in Türk sta obsojena vsaki na 6 mesecev zapora, ki ga odsedita v garnizijski kaznilnici v Sarajevem. Obsodba za degradacijo pa ni bila potrjena; toda oba častnika bosta umirovljena po prestani kazni.

Obsodba radi lanskim nemirov na Hrvatskem. Iz Belovara javljajo od 9. t. m.: Danes je razglašena obsodba proti prebivalcem iz Sv. Petra-Orehovca, ki so bili obtoženi radi dogodkov v križevskem okraju lani početkom maja in proti katerim se je vodila glavna razprava v Belovaru od 6. do 24. junija t. l. Od 263 obtoženecv jih je bilo oproščenih 111; obsojeni so: eden na 3 leta, trije na 2 leti, trije na 18 mesecev, dva na eno leto, 89 večinom na 6 mesecev in 54 na dva meseca težke ječe. — Branitelj, krapinski odvetnik dr. Vuk Kiš, je prijavil pritožbo ničnosti in priziv, dočim si je državni tajnik pridržal rok za razmišljanje. — Seveda: tožitelju o takih prilikah ni nikdar dovolj — narodne nesreče.

Domače vesti.

Štiristoletnica ljubljanskega županstva. Ta teden poteče 400 let, odkar je Ljubljana dobila svojega prvega župana. V proslavo tega dogodka bo pročelje mestne hiše v torek dne 12. in v sredo dne 13. t. m. zvečer električno razsvetljeno.

Do leta 1472. sega najstarejša duba ljubljanskega mesta in njegove gosposke. Takrat je štel magistrat s sodnikom vred 13 mož in 12 priseljencev. Od leta 1472. do 1504. je imel magistrat sodnika, 12 »notranjih« in 24 »zunanjih« svetovalcev, ter obično sestavljeno iz 64 mož. Ali svojega župana mesto še ni imelo. Nadomestoval ga je sodnik. Cesar Maks ša le je v svojem svobodnem pismu, datiranem v Aug-burgu dne 29. februvarja 1504., dovolil ljubljancanom, da si smejo voliti svojega župana po svojih mestnih zastopnikih. Prvi ljubljanski župan je bil tednji »sodnik« Janez Lantheri, prednik sedanjih grofov Lantherijev. Instalirau je bil dne 13. julija 1504. Sedanji župan, gosp. Ivan Hribar, je 92. naslednik Ivana Lantherija. Hkratu s štiristoletnico ljubljanskega županstva slavil bo g. Ivan Hribar danes svojo četrto instalacijo.

Danes bodi v naši lepi slovenski prestolnici v duhu zbran ves narod slovenski! Raduj se, da se je metropola tvoja, krepko izvila iz okov tujinstva, da je danes vredna: duše, srce in glava tvoja! Raduj se, ker ima naša metropola župana, čegar odlična svojstva so nam porok, da ostanejo obnemogla vsa sedanja napenjanja dednega sovražnika, da bi se povrnil nekdanji žalostni časi narodnega poniževanja! V tej trdni, neomajni rodoljubni nadi pošljamo od bregov Adrije

najskreneje čestitke naši metropoli in nje vrednemu županu.

Zatiralec narodnega jezika v cerkvi.
Obzore vprašuje: Kdo duši danes glagolico n. pr. v Dalmaciji? Kdo je nasproten slovenskemu bogoslužju? Kdo je tisti, ki toli napačno tolaži jasne privilegije, dane naredu hrvatskemu od rimskih papežev? Kdo je, ki danes neresečno obveščuje sv. Stolica o glagolskih županih in o trajanju glagolice v tolikih županih n. pr. le v splitski škofiji? Sv. stolica sama gotovo ni zapričela tega gibanja proti glagolici, marveč so jo začeli nekateri domači sinovi — škofje, a ne »motu proprio«, ampak »ab alto« — z Dunaja. To je javna tajnost, da se je v to vprašanje umešala viša dunajska posvetna oblast, boječa se namišljenega panslavizma ter hoče na »svojih tleh« v Dalmaciji in v Istri zasukati vrat glagolici, dočim so ji verski interesi tako mili kakor — trin v peti. Domači sinovi pa, na žalost, obveščajo sv. Stolica o pravno in de facto obstoječi latinici v županih, v katerih ni iste po pravu nikakega mesta. Javnosti za poznani škofje v Dalmaciji imajo to zaslugi za glagolice, da so na nekaterih mestih iztrebili vse glagolase in jih zamenili z mladimi latinasi iz Rima, ki si domišljajo, da so poklicani, da vstopajo nekje »red«, v resnici pa so ustvarili jez med svečenstvom in verniki ter nared za neredom. Nu, kakor za dobe sv. Cirila in Metodija, ter kasneje za dobe kralja Zvonimira, je to dušenje glagolice, hvata Bogu, izzvalo danes v narodni duhovščini dalmatinski odločno reakcijo. Ob tem pa je pomilovati nekatera škofa, ki se nočejo ali ne znsajo upreti struji z Dunaja.

Strela je ubila dan 10. t. m. eno kravo, last posestnika Autona Grgiča v Padruču št. 23.

Naša odkritesrčna pripomba. — V »Slovenec« od sobote čitamo, da so z vse-slovenskega shoda krščanskih mladeničev na Brezjah odposlali med drugimi tudi nastopno brzojavko tržaškemu vladiki: »Priatelju Slovenec in ljubljenskiemu od Slovenecv, premilostnemu škofu, pošilja 8000 slovenskih mladeničev in mož spoštljive pozdrave«.

Priobčujemo to s pripombo, da iz te brzojavke doznavamo z žalostjo, kako se na Kranjskem širi spoznavanje razmer v Primorju in pa zamisel za trde boje, ki jih mora biti naš narod na tej eksponirani točki periferije za svojo nacionalno eksistenco, ki ne more pogrešati kakor ednega glavnih pogojev tudi pošteno dobrotost in pravico — v cerkvi!

Ne govorimo o Stronsmayerju, ker bi s tem brž ko ne vzbudili »sum«, da nas vodi panslavistična ne-trpnost. Zato pravimo le: Mi bi umeli gorijo brzojavko, ako bi sedel na stolici tržaškega vladike kakov Dobrila ali Slomšek. Ali veliko je razdalje med Dobrilo in Slomšekom in sedanjim tržaškim vladiko ne le po času, ampak tudi po mišljenju, čustvovanju in — načinu pastirovanja!

Ravno sedanjim dogodki — ne morda v našem liberalnem društvu — ampak v slovenski »Marijini družbi« in »Marijinem domu« govore preglasno. Na Kranjskem seveda nočejo čuti tega govora!

Severo ameriška eskadra v Trstu. Po uradnem razglašenu pripluje danes severno-ameriška eskadra pod poveljstvom kontra-admirala Alberta Barkera v tržaško pristanišče. Najprvo pripluje vojsno brodogoje, obstoječe iz šest vojnih ladij in jedne jahte križarske divizije in kmalo na to pa divizija križark, obstoječa iz edne oklopaže in dveh križark. Eskadra ostane v avstrijskih vodah dva do tri tedne. — Divizija vojnih ladij obstoji iz sledečih oklopaž: »Kearsarge« 11.540 t.; »Meine« 13.300 t.; »Alabama« 11.565 t.; »Jowa« 11.370 t.; »Illinois« 11.565 t. — Divizija križark obstoji iz ladij: »Olympia« 5870 t., »Baltimore« od 4413 t., »Cleveland« 3:00 t. in jahta »Mayflower« 2690 t.

Slovenec misijonar med Japonci. — Bil je to jezuit Josip Perbegg, rojen leta 1664. na Ostravici na Spodnjem Štajerskem. Na Dunaju je stopil v jezuitski red in postal misijonar. — Kakor tak je prišel tudi na Japonsko. Toda ves njegov trud je bilastonj; bil je na Japonskem preganjan in kočečno pregnar. Leta 1698. se je vrnil s svojega nevarnega potovanja v Celovec, kjer je opisal svojo pot in svoje izkušnje, a delo se ni natpisalo in rokopis se je izgubil. —

Perbegg je umrl v Celovec v 48 letu starosti.

Za semenj v Nižjem Novgorodu so se posebno izkazale goriške rodoljubne dame ter so doposlate veliko zbirko daril in sicer: g.a Premtu desert s 6 noži, g.ca Ljudmila Premru svileno blazino za divan (ročno delo), g.a dr. Milena Papeževa in g.a Blažon vsaka po ene Rezmanove poezije, g.a Marija Kopač 1 K. g.ca Jelica Barbuč lično škatljico za znamke, skledico za pepel, 3 svečnike, stojalo za slike in mapo (ročno delo), g.ca Lavra Dekleva pripravo za sol in poper, g.a Zarnik 3 pihalke, g.ca Ema Bajt 6 pihalk, g.a prof. Šantel 4 prekrasne slikane mape (ročno delo), g.a Amalija Draufova 2 para čevljev, 14 ščetak, en nož z lepo rezanega lesa za papir, enega ptička za igle, eno držalo za pero, čašo za pivo, žival iz stekla (igrača), 60 škatelj voščila sv. C. in M., družina Medved 36 žep. gospodinskih zapiskov, 1 listnica za vizitke, g.a Melita Rajčeva okvir za sliko, 1 svilnato žepno ruto, 1 podoba Matera božje, 1 stojalo s sliko, 1 fino ročno torbico iz belega usnja, 2 bloka in krasno čašo, 1 steklenico parfuma, 1 fin sušilnik, pripravo za kadenje, 4 kročnike za sadje in etni s pisalo pripravo, g.a Ivanka Dekleva toplomer v finem lesnem okvirju, g.a Saunig 1 fin mošnjiček za denar, g.a Miei dr. Trzo krasen tablete (ročno delo).

Za Ciril-Metodov dar so doposlali sledeči p. n. gg.:

Obrotnijsko društvo pri sv. M. Magdaleni spodnji 10 K Černigoj V. v Rožani 2 K Kjuđer Anton župnik Barkovlje 4 K Dr. Janežič Volosko 3 K Šiškovič Karol Črnai-kal 2 K G.a Pižon in F. I. v Škedoju 5.04 K Pogorelec Ante Greta 4 K Babič Fr. sv. Ivan 2.54 Butinar Štefan Katarino 2 K Murovec Matija sv. Lucija 3 K Juršič Anton Mokronog 1 K Susič Karol Trst 2 K Tomazič Fr. nadinžener v Pragi 8 K T. H. Sv. Križ 2 K Boleslav Ternovčev na Dunaju 10 K Fonda J. sv. Ivan 5 K. Skupaj 65 K 58 stot.

Bog plači in daj mnogo posnemo: alcev. Blagajništvo.

O občnem zboru Zadruga trg. z jestvinami priobčimo jutri objubljeno obširaje poročilo, ker nam je za danes došlo prepozno.

Javna zahvala. Polpisana odbora s štejeta v dolžnost zahvaliti se vsem čl. rodoljubem in rodoljubkam, ki so z darili in udeležbo pripomogli, da se je veselica in »semenj« v korist naše šolske družbe tako sijaje završila. V prvi vrsti se zahvaljujemo el. pevskim društvom »Slovenskemu pevskemu društvu«, »Kolu« in zboru »Brestovski« sv. Cirila in Metodija, potem vsem čl. gg. odbornikom »Tržaškega podpornega in bralnega društva«, ki so pri blagajni pomagali, ter g. M. Praterju na njega trudopolnem in požrtvovalnem delu za prireditve »planinske kočee«; zahvaljujemo se pridnim prodajalkam, v prvi vrsti gospej Zinki dr. Ryláfevi, gospi Matildi Skuk, gospi Jo-sipini Furlani, gospi Milki Pertotovi, gospi Ninki Odinal in gospi Negodi in mali Lizi Nachtgalmovi.

Sploh, vsem, vsem Bog plači, ki so tako ali tako žrtvovali za korist naše velike veselice.

Trst 9. julija 1904.
ODBORA
možke in ženske podružnice
družbe sv. C. in M.

Demonstracija. Siaočt okolu 8. ure je irredentovska mladina uprizorila demonstracijo v protest izgredom v Inomosta. Ob rešeni uri se jih je bilo zbralo vse polno v kavarni in pred kavarno »Ai volti di Caiozza«. Hhratu je nekdo v kavarni zavpil: »Evviva Trieste italiana«. Na ta vsklik so vsi vstali, kakor na daseo znamenje ter ošli iz in izpred kavarne v koloni proti cerkvi sv. Antona novega. Mejt potjo soka vedno vsklikali »evviva« to in »abbasso« ono. Ko so prišli pred kavarno »Stella polare«, ki se nahaja na kanalu pred cerkvi sv. Antona, so tu nekdo liko časa nadaljevali svojo demonstracijo ter potem odšli nazaj v kavarno »Ai volti...« Policija je pa — da stori konec komediji — dala zapreti kavarno. To je bilo okolu 10. ure in pol. Aretovanih je bilo 30 demonstratorov, mej temi en Raškovič, dva Albernašiča, en Savlič itd.

Ostali demonstrantje so se kmalu razgubili.
Trgovci s človeškim mesom. Na kolodvoru v Celovec je policija aretirala tri

loповe, ki so hoteli odvesti 15 deklet — v sramoto. Hoteli so odvesti svoje »blago« v Italijo. Lopove so izročili deželnemu sodišču v Celovec, dekleta pa so odpravili v njihove kraje.

Petrolej se je pocenil. Glavne petrolejske rafinerije v Avstriji so sklenile znižati cene petroleju. To je posledica konkurencije med ruskim in ameriškim petrolejem. Nedavno so se sešli zastopniki rafinerij ter so odredili nižje cene petroleju za mesec julij. Te znižane cene veljajo le za Trst in Reko, odkoder se izvaža petrolej v inozemstvo.

Brat ubil brata. — Iz Škofije (pri Kopru) nam poročajo o nastopnem veletragičnem dogodku.

V Srednji Škofiji sta živela brata 30-l. Josip in 17 letni Pavel Jakec v vednem prepiru, kateremu je bil vzrok ta, da je pokojni jima oče neprimerno razdelil premoženje. Mlajši je dobil bolji del in manje dolgogov, starejši pa nasprotno: slabiji del premoženja in več dolgogov. Radi take razdelitve so bile razmere med bratoma napete, ker je v starejsem, ki se je čutil prikrajšanega, vedno vrelo in kubalo.

V nedeljo so imeli v Srednji Škofiji navadno vsakoletno »šagroc«. Navadno je imel sicer samo mlajji brat gostilno, stareji pa štacuno. To nedeljo pa je s starejemu prišlo na misel, da je tudi on v svoji prodajni in brez vsega dovoljenja točil vins. A ker sta gostilna in prodajalna na istem dvorišču starega skupnega doma, je prišlo v nedeljo med postrežniki obeh bratov do konfliktov in do pritožeb. Vseled tega je šel stareji brat k mlajjemu napadat in zmerjat ga. In ker je stareji že popred večkrat grozil mlajšem s smrtjo, je ta poslednji, ker se je bržkone res bal, zgrabil po revolverju v miznici, sprožil — in je zadel brata v vrat pod brado. Ranjeni stareji brat je pobegnil iz hiše, a dosepevši za hušo, se je zgrudil v nezavesti in izdhnil dušo, ne da bi bil več dal znamenja življenja od sebe. Mlajega brata je v hipu spriletela groza in vskliknil je v obupu in jekaje: Kaj sem naredil! V spremstvu domačih vaških redarjev je nemudoma odšel na sodnijo v Koper. Umorjeni Josip Jakec zapušča vdovo in enega triletnega otročiča.

Tako je imela vesela šagra v Srednji Škofiji neugoden in prezalosten konec.

Razne vesti.

Proti ženskim vlečkam. Občinsko za stopstvo v Brnu je izdalo sledečo naredbo: Iz zdravstvenih razlogov prisiljeno je občinsko zastopstvo prepovedati nošnje vleček pri ženskih oblekah, kadar hodijo po ulcah ali javnih nasadih. Ženske, ki pre-stopijo to naredbo, bodo kaznovane z globo od 10 do 200 kron. — Taka naredba ne bi škodila tudi pri nss!

Japonsko prebivalstvo. Ravnatelj japonskega statističnega urada, Hanabus, je izdal sedaj najnovejše statistične podatke o Japonski. Prava Japonska obsega 342.426 štirj. kilometrov (brez Formoze in Peskadrskega otčja). Vsega prebivalstva je 43.763.855. Od vsega prebivalstva odpada na glavni otok Nipon, kjer so mesta Tokio, Osaka, Kioto in Jokohama, približno 33 milijonov oseb. Glavno mesto Tokio je imelo leta 1898 skupno 1.440.121 prebivalcev, Osaka 821.235. Kioto 353.139 prebivalcev. Možkih prebivalcev je več nego ženskih, in sicer prihaja na 100 možkih 98 ženskih.

Japonsko prebivalstvo sestoji iz treh različnih kast: plemstvo, vojaška kasta in navadno ljudstvo. Plemstvu pripada 706 rodbin s 3845 členi, vojaški kasti 439.387 rodbin s 1.666.311 členi, a navadne nu ljudstvu 8 milijonov 180.240 rodbin s 33.473.366 osebami. Ločitev zakona je zelo gosta. Leta 1898 se je sklenilo 349.489 zakonov, a razveljavilo se jih je 113.498, t. j. skoraj tretjina.

Trgovina.

Borzna poročila dne 11. julija.
Tržaška borza.
Napoleoni K 19.00 19.03, angležke lire K — do —, London kratak termin K 239.39 239.80 Francija K 95.—95.15, Italija K 95.05 — 95.20 italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.30—117.50, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 99.40 — 99.70, ogrsk-kronska renta K 97.— 97.20, italijanska renta K 101³/₄ 102¹/₄, kreditne akcije K 640.— 642 — državne železnice K 639.50 — 638.50. Lombardi K 80.— 82.—, Lloydove akcije K 680.— 688.—, Srečke: Tisa K 322.—330.—, Kredit K 460.— do 470.—, Bodenkredit 1880 K 298.— 308.—, Bodenkredit 1889 K 290.— 298.—, Turške K 127.— do 129.— Srbske — do —.
Dunajska borza ob 2. uri popol.:
predvečeraj danas
Državni dolg v papirju — 100.—
" " v srebru — 100.—

Avstrijska renta v zlatu 118.60 118.60
" " v kronah 4% 99.35 99.35
Avst. investicijska renta 3¹/₄% 91.— 91.10
Ogrska renta v zlatu 4% 118.50 118.50
" " v kronah 4% 97.15 97.15
" " renta 3¹/₄ 88.95 88.95
Akcije nacionalne banke 1616.— 1616.—
Kreditne akcije 640.— 639.50
London, 10 Lstr. 239.45 239.47¹/₂
100 državnih mark 117.32 117.30
20 mark 23.46 23.45
20 frankov 19.01 19.01
10 ital. lir 94.95 94.95
Cesarski cekini 11.30 11.30

Parizka in londonska borza.
Pariz. (Sklep.) — francozka renta 93.05
5% italijanska renta 102.27, španski exterieur 85.95
akcije otomanske banke 567.—

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice
— Lombardi — unificirana turška renta 86.—
menjice na London 252.10, avstrijska zlatna renta 100.85 ogrska 4% zlatna renta 100.49, Länderbank — turške srečke 123.25, parizka banka 11.22, italijanske meridionalne akcije —, akcije Rio Tinto 13.38. Bolja.
London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 89¹³/₁₆
Lombardi 3¹/₄ srebro 26¹³/₁₆, španska renta 85¹/₂,
lijanska renta 101¹/₄, tržni diskont 2¹/₁₆, menjice 2.4
Dunaju — dohodki banke 163.000 izplačila banke —. —. Neživa.

Tržna poročila 11. julija.
Budimpešta. Pšenica za oktober 9.22 do 9.23 Rž za oktober 5.85 do 6.86. Oves za oktober za k 6.31 do 6.51 Koruza za julij 5.45 do 5.47, za avgust 5.51 do 5.52.
Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje oživljeno, trdno. Prodaja 50.000 meterskih stot. za 10 stotink zvišanja. Druga žita za 5—10 stotink višje. Vreme: vroče.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 41.25 frk., za sept. 41.75.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za julij 33¹/₄, za september 34.—, za dec. 34³/₄, za marec 35¹/₂, vzdržano. Kava Rio navadna loco 33—36, navadna realna 37—39, navadna dobra 40—42.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za julij 19.35, za avgust 19.45, za sept. 19.60, za oktober 19.55, za dec. 19.55, za marec. 19.80. Stalno. Vreme: lepo.

London. Sladkor iz repe surov 9¹¹/₁₆ Sh Java 10.3 Sh. Stalno.

Sladkor tuzemski. Centrifugalpile, promptno K 66.50 do 68.00, za september K — do —, marec-avg. 66.50 do 68.—. Concassé in Melaspile promptno K 68.30 do 69.30, za sept. K — do —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za bodča dobave, vzdržano, 5 stotink zvišanja.

Pariz. Rž za tekoči mesec 14.25, rž za avgust 14.—, za sept.-okt. 14.15, za september december 14.25 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 21.50, za avgust 21.05, za sept.-okt. 21.05, za september-december 21.15 (mlačno). — Moka za te. koč. mesec 28.95 za avgust 23.95, za sept. okt. 28.40 za sept.-december 28.40 (mlačno). Repično olje za tekoči mesec 48.25, za avgust 43.50, za sept.-december 48.50 za januar-april 50.75 (stalno). Spirit za tekoči mesec 43.—, za avgust 42.75 za sept.-december 37.—, za januar-april 35.50 (stalno). Sladkor surov 88³/₄ usn nov 24¹/₄ —24³/₄ (mirno), bel za tekoči mesec 27¹/₄, za avgust 28¹/₄, za okt.-jan. 29¹/₄, za januar-april 30.— (triao) rafinirno 60¹/₄ —61 Vreme: vroče.

Egiptovske sanjske knjige, velike, s slikami, ima na prodaj prodajalnica papirja Mavricij H faer v ul. Belvedere 22.

TOVARNA POHIŠTVA Rafael Italia

Velikansko skladišče in razstava pohištva in tapetarij
— TRST —
ulica Malcanton št. 1.
po zelo nizkih cenah.

Kavarna ROSSI
ulica S. Giovanni št. 16.
Telefon št. 1632.
Odprta celo noč.
Bogat izbor tu- in inozenskih in slovenskih časnikov.

Tovarna pohištva Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.
(v lastni hiši.)
ZALOGA:
Piazza Rosario (šolsko poslopje).
Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
Ilustrovan ocnik brezplačno in franco.

Uzgani znak na zamašku
v varstvo MATTONIJA
proti GISSHÜBLER
ponarejanju Sauerbrunn.

Otvorila se je
Bottiglieria Excelsior

v ul. S. Sebastiano 2

ki je preskrbljena z najboljšimi specialitetami
ORIGINALNIH FINIH VIN

Likerji in spiriti v velikanskem izboru.

Prodaja na debelo in drobno po tovarniških cenah.

Zaloga obuvala in čevljarski mojster

Josip Stantič

zalagatelj e. kr. redarstvene straže, e. kr. glavnega carin-
skega urada in skladišč, e. kr. priv. Lloyd. orož, e. kr. finančne
straže v Trstu, Kopru in Pulju.

TRST. - Ulica Rosario št. 2. - TRST

priporoča svojo bogato za-
logo raznovrstnega obuvala
za gospode, gospe in otroke.

Prodaja najboljšo
voščilo (biks) = **Fredin**

Cene nizke. Postrežba točna.

Svoji k svojim!
M. Stoppar v Trstu

ulica S. Giacomo 7 (Corso)

priporoča svojo novo

preurejeno pekarno in sladničarno

Vsakovrstno sveže sladčice.

Tu- in inozemska vina v buteljkah.

Vse naročbe franko na dom. Pijače v ledu.

Svoji k svojim!

Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba, da edina hrvatska zavarovalna zadruga

Svoji k svojim!

„Croatia“

stoječa pod pokroviteljstvom slob. in kralj. glavnega mesta Zagreb

z jamstveno glavnico **500.000** kron

in temeljno glavnico **200.000** kron

sprejmlje vsako vrsto nepremičnin (hiše, gospodarska poslopja, tovarne) ter premičnin
(kakor pohištvo, gospodarsko orodje, stroje, živino, žito, slamo, seno, blago v skladščih
ali na prostem itd.) v zavarovanje proti ogaju in strelu po najnižjih cenah in z najboljšim
jamstvom. — Ista posreduje za svoje zavarovance posojila na nepremičnine pri prvih de-
narnih zavodih. **Dolžnost vsakega dobrega Slovana je zavarovati se pri domačem
zavodu** — že da ne gre denar v tujino.

GLAVNO POVERJENIŠTVO za TRST, ISTRO in GORIŠKO je v Trstu, ulica
Miramar 11. Okrajna poverjeništa ima zadruga po celem Primorskem.

Kleparska delavnica

VALENTIN LUZAR

TRST - Ulica Belvedere št. 24 - TRST

priporoča svoje kleparske izdelke

za stavbe in gblanterijo.

Posebnost: žlebovi od pocinjenega kositra.

Svojim cenjenim rojakom, posebno pa stavbinskim mojstrom
se toplo priporoča.

Cene zmerne.

Postrežba točna.

Zlatar
DRAGOTIN VEKJET

(C. Vecchiet).

TRST. — Corso št. 47. — TRST.

Priporoča svojo prodajalnico zlatanine, srebrnine in
žepnih ur. — Sprejema naročbe, poprave srebrnih in
zlatih predmetov ter poprave žepnih ur.

Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerne.

PAROBRODNA PLOVIDBA
Serafin Topić in dr.

S 15. junijem 1905 se je uvedla s parobrodom

VILA

brza proga TRST—KOTOR

tikajoča Lošinj mali, Zadar, Spljet, Vis, Korčul in Gruž

Odlazi iz Trsta vsako sredo ob 8. uri zvečer | Odlazi iz Kotora vsako soboto ob 7. uri zjutraj
Dolazi v Kotor vsaki petek ob 5. uri zvečer | Dolazi v Trst vsak ponedeljek ob 7. uri zjutraj.

S 24. junijem 1904 se pa uvede tedenska proga TRST—METKOVIČ

tikajoča Izolo, Piran, Rovinj, Lošinj mali, Zadar, Biograd, Trogir, Kaštel, Spljet, Vis, Makarska in Trpanj.
Odlaz iz Trsta vsaki petek ob 8. uri zjutraj | Odlaz iz Metkovića vsak ponedeljek ob 10. uri zj.
Dolaz v Metkovič vsako nedeljo ob 4. uri pop. | Dolaz v Trst vsako sredo ob 9. uri zjutraj.

Ostane tudi za naprej nespremenjena brza poštna proga TRST—KORČUL,
tikajoča Pulj, Lošinj mali, Zadar, Spljet, Bol, Jelšo, Starigrad, Hvar, Vis, Komiž, Veloluko in Lastvo.
Odlaz iz Trsta vsako nedeljo ob 7. uri zjutraj. | Dolaz v Trst vsak petek ob 7. uri zjutraj.

Za zgoraj imenovane proge se sprejemajo potniki I., II. in III. razreda s 50%
popustom tarifne cene in sicer:

iz Trsta v Kotor | iz Trsta v Lošinj mali
I. razr. K 19.50, II. razr. K 13.50, III. razr. K 7.80 | I. razr. K 4.20, II. razr. K 3.—, III. razr. K 1.60
Postelja za vsako noč K 1.—. Obed na parobrodu K 2.40, večerja K 2 — brez pijače.

Pristanišče parobrodov v Trstu na pomolu Giuseppina.

Gospodom uradnikom, trgovskim potnikom, dijakom itd. se dovoli še posebni popust. Za prevoznik listek
tja in nazaj (veljaven 1 mesec) 20% popusta.

Potniki naj se obrnejo na Agencijo v ulici Vincenzo Bellini 1 (Palača Carciotti) Tel. 1521.

Popirajte družbo Cirila in Metoda!

Grand Restaurant Hacker

Sv. Ivana trg št. 5.

Krasen vrt. Velika dvorana.

Nalašč pripravljena večerja za čas, ko končajo gledališke predstave.

Cene zmerne!

Največji komfort!

Postrežba točna!

Fotografični ateljer

pri sv. Jakobu, ul. del Rivo 42

vabi cenj. botrice in botre za blagohoten obisk, za-
gotavlja dobro delo in nizke cene. Izvršuje tudi
slike skupin, razglede, fotografije na porcelanu za
spomenike itd. Povečanja od gl. 2.50.
Opomba: Ateljé nima nikakega potovalnega
pooblaščenja za sprejemanje naročb.

Najstarejša

slovenska zaloga in tovarna
pohištva Andreja Jug v
Trstu, ulica S. Lucia 18. (zadej tribunala) priporoča
vsake vrste solidno izdelanega, svetlo ali temno po-
tiranega pohištva.

„Škrat“

se prodaja v Trstu po sledečih to-
bakarnah:

- RAUNACHER (zraven tiskarne »Elia«)
- STANIČ, ul. Molin piccolo 8.
- LAVRENIČ, trg pred vojašnico.
- MAJČEN, ul. Miramare 1. (blizu kolodvora).
- MARTINI, trg Belvedere.
- KERSTEN, ul. Stadion 1.
- PIPAN, Ponte della Fabbra (blizu lesnega
trga).
- BUBNIČ, ul. Sette fontane 12.
- BEVK, trg Barriera vecchia.
- KRATZNIK (pri Sv. Jakobu).
- BRUNI (pri cerkvi Sv. Antona starega).
- Na državnem kolodvoru.

Ivan Čeh Roč (Istra)

priporoča svojo zalogo vsakovrst-
nih istrskih vin po najnižjih cenah.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.
Kupuje in prodaja
vs vrste rent, zastavnih pisem, priporočil, komunalnih
obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.
Promese izdaja k vsakemu šrebanju.

Polno vplačani akcijski kapital **K 1,000.000**
Zamenjava in eskomptuje
izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale
kupone.
Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.
Eskompt in inkasso menic.
Daje predujme na vred. papirje.
Zavaruje srečke proti kurznim
izgubim.
Borba naročila.

Podružnica v Spljetu
Denarne vloge vsprejema
v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim
obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do
dne vzdiga.
Promet s čeki in nakaznicami.